

Remissvar

2023-218

2023-06-12

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Förslag om slopad nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 15–18-åringar inför budgetpropositionen 2024

Fi2023/01512

KONJUNKTURINSTITUTETS KOMMENTARER

I remissvaret rörande förslaget om att införa nedsättningen lyfte Konjunkturinstitutet att nedsättningen skulle kunna hjälpa unga som inte slutför gymnasiet och som har svårigheter på arbetsmarknaden till en bättre arbetsmarknadsanknytning.¹ I svaret poängterades dock även att nedsättningen medför en risk för betydande dödviktseffekter då många anställningar som skulle ha blivit av ändå subventioneras och att långt ifrån alla unga har problem att hitta ett arbete. Denna bedömning kvarstår.

Konjunkturinstitutet noterar att skälen bakom införandet av nedsättningen var att underlätta ungdomars inträde på arbetsmarknaden via sommar- och helgjobb utan att detta skulle inverka på skolgången. Konjunkturinstitutet anser att promemorian, både i konsekvensanalysen och under skälen för förslaget, med fördel skulle kunna resonera kring nedsättningens effekter i förhållande till syftet och tydliggöra varför nedsättningen inte är en tillräckligt effektiv åtgärd för att främja en hög varaktig sysselsättning och goda villkor för företagande.

Vad gäller sysselsättningseffekterna i ekonomin i sin helhet instämmer Konjunkturinstitutet i promemorians bedömning att de sannolikt är små, men inte för att unga är en relativt stark grupp på arbetsmarknaden, vilket är argumentet i promemorian. Snarare utgör de en relativt svag grupp (inte etablerad på arbetsmarknaden) och som sådan förväntas inte förändrad efterfrågan på arbetskraft i gruppen leda till ett förändrat lönetryck, varken i ekonomin i sin helhet eller för gruppen i sig, enligt standardmodeller över arbetsmarknaden. Enligt ett sådant resonemang skulle gruppens arbetskostnader därmed förbli lägre med nedsättningen relativt andra grupper på arbetsmarknaden, även på längre sikt, vilket gör att efterfrågan på arbetskraft i gruppen skulle förbli högre relativt andra grupper.² Även skaleffekter skulle kunna uppstå om arbetsgivarnas kostnader är lägre, vilket kan leda till ökad sysselsättning i de branscher eller företag som anställer många i åldersgruppen. Det är dock inte sannolikt att nedsättningen leder till att sysselsättningen i ekonomin i sin helhet ökar i stor utsträckning. Detta för att relativt få personer i den åldersgruppen arbetar, för att många av de som arbetar

¹ Konjunkturinstitutet remissvar dnr 2019-062, "Promemorian Nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga".

² Saez m.fl (2019) finner att den tidigare nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga (men äldre unga än målgruppen för förslaget på remiss) ledde till att de relativa kostnaderna för att anställa unga minskade, men att lönerna ökade för samtliga som arbetade inom företag med många unga. Saez, E., Seim, D. och Schoefer, B. (2019), "Payroll taxes, firm behavior, and rent sharing: Evidence from a young workers' tax cut in Sweden". *American Economic Review*, 109, sid. 1717-1763

hade arbetat även utan nedsättningen, både nu och när de blir äldre, och för att nedsättningen kan leda till undanträngning av äldre personer med högre arbetskraftskostnader som konkurrerar om samma arbeten. Om dessa undanträngningseffekter är stora skulle nedsättningen till och med kunna leda till negativa effekter på den varaktiga sysselsättningen genom att unga, som skulle fått arbete ändå på sikt, tränger undan grupper som inte har samma förutsättningar. Dessutom kan företag och branscher som anställer många unga växa på bekostnad av andra branscher. Slopandet av nedsättningen förväntas därmed få en liten effekt på sysselsättningen i ekonomin i sin helhet på kort och lång sikt.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Albin Kainelainen. Föredragande har varit Maria Gustafsson.

Albin Kainelainen
Generaldirektör